

tionærernes Kost, og dernæst indeholdt denne Koncession et Forbud mod atsende andre Skibe til Grønland end danske.

Endelig indeholder Bernburgs Koncession en Bestemmelse, som spiller en ikke saa lille Rolle, nemlig at det paalægges Koncessionshaverne at svare 10 pCt. Afgift til den danske Stat af det aarlige Nettooverskud. Men alt det findes der intet som helst af i nærværende Forslag til Koncession, som gives paa 99 Aar. Jeg maa her bemærke, at det Aaremaal, paa hvilket Koncessionen til Bernburg blev given, var paa 20 Aar. Der er ogsaa en anden Forskel. I det Forslag, som her foreligger, findes ganske vist en Bestemmelse om, at Ministeren skal godkende en eventuel Overdragelse af Koncessionen til et Aktieselskab, men i Koncessionen paa Minedrift i Grønland staar der, at Ministeren forbeholder sig at approbere Vedtægterne for et saadant Aktieselskab, og saa staar der endvidere, at naar Koncessionshaveren overdrager Koncessionen til et Aktieselskab, skal dette til Staten give en Tiendedel af de Aktier, der til enhver Tid maatte være.

Vort principale Standpunkt er, som sagt, dette, at vi ere Modstandere af at give et privat Selskab en Koncession af den Udstrækning og Betydning, som her forlanges. Men selv om vi ikke kunne føre dette Standpunkt igennem, hvad jeg paa Forhaand ved, at der ikke er Sandsynlighed for, mener jeg dog, at det vil være urigtigt at give en Koncession paa de Betingelser, Lovforslaget indeholder, uden at man sikrer de Arbejdere og Funktionærer, som skulle virke ved dette Foretagende, og uden at Staten faar noget som helst til Gengæld for alt, hvad der gives. Thi ganske vist kan man sige: Der gives jo ikke noget i Øjeblikket; det er en stor Risiko, som løbes af Koncessionshaverne. Derom vide vi imidlertid saa lidt, og i det Tilfælde, at man faar en Koncession med Ret til at overdrage samme, kan det jo ske, at man er saa heldig at faa en Køber med det samme, og saa bliver Risikoen meget lille, og Gevinsten er sikker straks. Derfor mener jeg, at Staten ogsaa skulde sikre sig. Om der er gjort Forsøg fra Finansministerens Side i saa Henseende, ved jeg naturligvis ikke, derom fik vi ikke noget at vide ved Lovforslagets Forelæggelse, og af Lovforslaget fremgaar intet derom; deri nævnes kun Fordele for dem, som skulle have Koncessionen, medens Staten paa ingen Maade forbeholder sig sin Ret.

Efter disse Udtalelser ville ærede

Medlemmer forstaa, at jeg ikke kan anbefale Lovforslaget, saaledes som det foreligger. Til Trods for, at jeg godt kan billige de Udtalelser, der ere fremkomne saavel fra den højtærede Ministers Side som fra det ærede Medlems Side, der talte paa Flertallets Vegne (Birch), med Hensyn til disse Mænds Dygtighed og den Genialitet, hvormed de have vidst at føre denne Sag ud i Livet, vil vort Parti ikke stemme for at give en saadan Koncession i Henhold til det foreliggende Lovforslag, men vor Stilling er, som sagt, at vi mene, at en Nation, et Samfund maa være mindst ligesaa stærkt som en Kreds af Privatmænd. Det er vel heller ikke saaledes, at nogen af os tror, at de vedkommende have i Sinde at give den danske Stat en Gave paa 20 Millioner Kr., vi tro dog alle sammen, at bagved ligger der, at de Mænd mene, at det kan blive en god Forretning, og kan det blive det for dem, maa det ogsaa kunne blive det for Staten, særlig naar man tager i Betragtning, at disse Mænd have stillet deres Indsigt og Dygtighed til Raadighed for Staten, for saa vidt denne skulde være til Sinds at paatage sig Udførelsen af Foretagendet. Jeg vil dernæst tilføje, at der jo ikke er Tale om 20 Millioner straks, der er kun Tale om 9 Millioner. Vi have jo adskillige Gange skaffet 9 Millioner til vort kære Militærvæsen, og hvorfor skulde det saa være umuligt for den danske Stat at skaffe 9 Millioner til Udførelsen af den første Del af denne Virksomhed?

Det er ikke vor Mening — den ærede første Talers (Birch) Udtalelser i Dag om denne Sag syntes at tyde derpaa —, at vi ville, at Staten skal drive Handelsvirksomhed o. s. v. Paa ingen Maade. Hvorfor skulde Staten gøre det mere end det private Selskab? Det ærede Medlem udtalte selv, at Koncessionshaverne havde forbeholdt sig Ret til at udstykke Anlægget enten til private Personer eller mindre Aktieselskaber, forpagte en Del ud til Elektricitetsværk eller andre Foranstaltninger, og det kunde Staten gøre lige saa godt som et privat Selskab, og Staten kunde ogsaa selv drive disse Virksomheder lige saa godt som et privat Selskab. Kun vil jeg erkende, at naar der er Tale om at drive Handelsvirksomhed, har selvfølgelig et privat Selskab, saadan som Forholdene nu ere, betydelig større Chancer end Staten, men hvor det drejer sig om at producere Gas, Elektricitet, indrette traadløs Telegraf, indkassere Bolværkspenge, Havnepenge, Fyrafgifter o. s. v., kan jeg